

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

47

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-77-X

BRNO 2006

PD 1520/47.2006

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Jaroslav Tejral

Výkonná redakce
Assistant Editors

Dana Gregorová, Balázs Komoróczy, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Petr Škrdl

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz/3cacz.htm>

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

47 (2006)

97220/07

07220/07

Obrázek na obálce
Cover illustration

Pekárna. Kamzík (*Rupicapra rupicapra*). Foto M. Frouz

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-77-X

Copyright © 2006 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Tisk/Print Bekros

Pokyny pro autory na internetové stránce
Instructions to authors on internet pages

<http://www.iabrno.cz/3calcz.htm>

9395458

Resumé

Krhovice (Bez. Znojmo). Mittelalter. Neuzeit. Körpergrab. Rettungsgrabung.

KRNOV (k. ú. Horní předměstí, okr. Bruntál)

Kostel sv. Benedikta p.p.č. 3687. Raný a vrcholný středověk, novověk. Sídliště. Kostel. Záchranný výzkum.

Zjišťovací archeologický výzkum (PÚO akce č. 11/00) byl realizován v souvislosti s plánovaným záměrem sanace podlah v kostele sv. Benedikta. Středověké jádro kostela z doby před polovinou 13. stol. představuje obdélná loď s čtvercovým presbytářem ukončeným polokruhovitou apsidou. Chrám byl v roce 1768 rozšířen přístavbou nové lodě. Původní presbytář začal být poté užíván jako sakristie. Archeologický výzkum, dokončený v březnu 2003, byl proveden v její východní části. Byla zkoumána plocha o rozloze cca 20 m². Pod úrovní naposledy užívané dlažby z cementových dlaždic byla odkryta vrstva (k. 102) z doby barokní přestavby kostela. Tato vrstva obsahovala množství úlomků bílého jemnozrnného pískovce, které pocházely z oltářní mensy, odstraněné v průběhu barokní přestavby. Dochován zůstal pouze spodní řádek jejího pískovcového zdíva spolu se základem z lomového kamene o půdorysu cca 1,6 × 2,3 m. Vrstva k. 102 překrývala zbytek podlahy z obdélných cihelných dlaždic, kterou můžeme patrně spojit s pozdně středověkou či ještě mladší úpravou interiéru presbytáře. Pod vrstvami, kterými byl dorovnán povrch presbytáře před položením této podlahy, byl odkryt nerovný povrch nejstarší maltové podlahy kostela (k. 112). Ta zde byla položena v době, kdy se v interiéru nacházelo lešení, takže se dobře dochoval negativ dvojice kúlů, které byly patrně součástí jeho konstrukce. Pod maltovou podlahou byly uloženy vrstvy, jejichž výraznou komponentu představovalo přemístěné podloží a kterými byl v době výstavby presbytáře vyrovnán sklon zdejšího terénu. Svažitosť terénu se odrazila i v rozdílné niveletě koruny předzákladu severní a jižní zdi presbytáře, výškový rozdíl činil přibližně 0,3 m. Na podloží tvořeném žlutohnědou sprašovou hlinou se dochoval cca 0,1 m mocný horizont hnědé půdy, který obsahoval nepočetné raně středověké keramické zlomky, které lze zařadit přibližně do 9.–10. stol. Teprve v této vrstvě byly zaznamenány další kúlové jamky, související ale dle charakteru výplně až s výstavbou kostela. Povrch podloží byl narušen mělkou erozí (?) rýhou o šířce cca 1,1 m.

Michal Zezula

Literatura

Grůza, A., Goryczková, N. 1999: *Stavebně historický průzkum filiálního kostela sv. Benedikta v Krnově – Kostelci*. Strojopis e. č. 617/Br/106 uložený v archivu NPÚ, ú. o. p. v Ostravě.

Resumé

Krnov (Kataster Horní předměstí, Bez. Bruntál). Pfarrkirche von St. Benedikt. Frühmittelalter. Siedlung. Spätmittelalter, Neuzeit. Kirche. Rettungsgrabung.

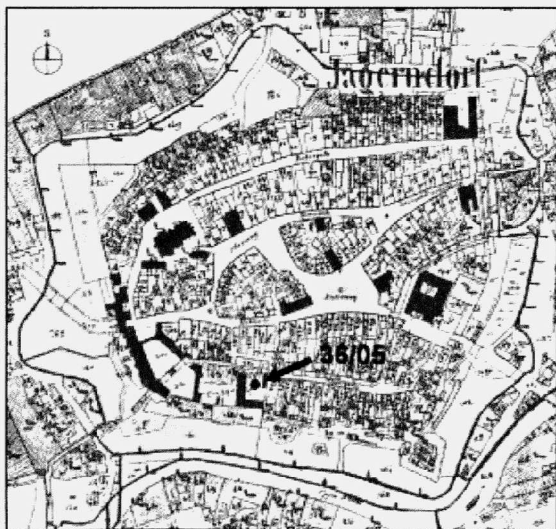
KRNOV (okr. Bruntál)

Říční okruh 12, parcela č.15/1, Středověk, novověk. Město. Záchranný výzkum.

Archeologický výzkum (NPÚ Ostrava akce č.36/05) byl vyvolán stavební činností v dvorním traktu areálu firmy Karnola a.s. (parcela č.15/1), související s celkovou rekonstrukcí objektu pro Státní archiv (I. etapa), proběhl v červnu roku 2005.

Místo, na němž byl záchranný archeologický výzkum realizován, tedy plocha původního nádvoří bývalého továrního komplexu, je situováno v JZ části městského jádra. Jde o prostor svého času vymezený zámekem, resp. městským hradem (ze Z), pásem městského opevnění (od J) a mlýnským náhonem (od S).

Takto specifická poloha v rámci středověkého města, zvláště blízké sousedství hradu, který – ač součástí fortifikačního systému města – byl vůči němu zároveň vymezen příkopem, navozuje již sama o sobě otázku charakteru uspořádání osídlení tohoto prostoru. Otázku, jejíž zodpovězení je však za stávajícího stavu pramenné báze možné pouze v neuspokojivé míře. Příslušný mapový list z tzv. I. vojenského mapování (1764–1768) vzhledem ke své značné schématičnosti o charakteru zájmového prostoru mnoho nevypovídá. Nepoměrně vyšší dokumentační hodnotou disponuje mapa stabilního katastru (1836), popř. katastrální mapa z roku 1871. Zájmové území je zde zachyceno ve stavu předcházejícím výstavbě rozsáhlého továrního komplexu rodiny Larischů, dnešní Karnoly, jejíž stavba byla zahájena r 1861. Proti okolní organizované městské zástavbě, vyznačující se víceméně pravidelnou parcelací v jednotlivých městských domech a navazujícími dvorními traktami, projevuje však tento prostor již před vlastní radikální přeměnou, související s postupným budováním továrního komplexu, odlišné uspořádání prostoru. V místě pozdější tovární haly rodinného

Obr. 133. Krnov – Karnola. Lokalizace výzkumu v katastrální mapě (1871); výřez.
Krnov – Karneola. Lage der Grabung im Katastralkarte (1871), Ausschnitt.